

EESTI SPORDI-LEHT

№ 12

5. 4. 1932.

Toimetuse ja talituse
Tallinn, Müürivahe 16,33
Telefon 444-28 Postkast 70

Ilmub teisipäeviti

Hind 15 senti

13. aastakäik
Tellimise hind:
aastas 6 krooni, kuus 60 senti

Massirikkamale jooksole!

Ainult rohkete ja massirikaste jooksidega paneme aluse Eesti jookside ülestule, kust võivad võrsuda ka meie Nurmid!

Pilt Saksa kevadistelt esivõistlustelt.

Peame jõudma ka ajani, kus meilgi poolsada jooksjat kevadmaastiku lagendikul metsajooksule stardib.

Üks neistsinastest aladest, mis vaatamata kõigile upitustele ja tagantnügamistele kipub ikka allpool kesk-pära ilutsema, on kahtlemata ka jooks. Sellest on „E. Spordileht“ sageli pidanud oma veergudel hurjutama, sellest on palju meie spordiringkondades hädaldatud, kuid jooksole jalgu alla pole siiski veel saadud. Kuigi sellel armetusel ei puudu ka siiski tegevusportlastel, näib siiski kaaluvam osa patust lasuvat organisatorlikul küljel. Meie liidud ja eeskätt spordiorganisatsioonid peaksid nende kätte usaldatud sportlasperes rohkem üldist tähelepanu suunama kõigile neile olulistele eeltingimustele, mis vajalikud, et jooksjast tõesti jooksja areneks. Kuid kasvatuslike külje lonkamisega lonkab ka jooks. Nende jooksjate arv, keda vähegi rahvusvahelisele mõõdupuule saaks tõmmata, on praegu igatahes ja veel liialdusteta arvestatud lähedana ühele. Aastaid pooltosinat ehk veidi rohkem tagasi, kui Tallinnas ja mujal massirikaid jooke korraldati, võis juba rõõmutsema hakata. Kuid tuhin vaibus peatselt, ilma et jooks massisportiks oleks suutnud areneda.

Läägeks on muutunud hädaldamine, kuid ainsaks lohutuseks on see, et need, keda asi kõige rohkem riivab, kõiki neid puudusi ka ise tunnevad: ja sellepärast: maailma lõpp on veel kaugel ja meie pole hilinenud mil-lekski.

Kuna Eesti kehakasvatus ikkagi noor ja rääkimata vananevast generatsioonist ka pealetulevas generatsioonis sporditaip alles välja kujunemata, jääb ümberlõkkamatuks algabinõuks propaganda. Peab kiiluna tungima otse koolipinkidel istuvasse noorsukku ja lähendama neid ülalmainitud spordiala — jooksu — hüvedele. Edasi peab suuremaid propagandajookse korraldama, et anda inspiratsiooni tulevastele jooksjatele ja

samal ajal huvi tundmisele kutsuda laiemaid rahvamasse.

Jooksjatele tuleb propageerida aegsasti treeningu alustamist, et nad lahtipuhkeva hooaja ees ei seisaks jalad puusades kinni. Kõigi spetside arvates tuleb treeningkäikude ja -jooksudega alata juba (meie oludes muidugi) jaanuaris. Eriti hinnatavad on selleks metsajooksud. Jooks metsas kas lumel või kuival on oma vahelduvusega tugevaks sisemise meeolu ja huvi tõstmiseks ja säilitamiseks jooksu kui spordiala vastu. Toome pildid:

Tali. Oleme jõunud jooksuga metsa alla. Valge vaip katab maa ja puuksad. Viimastelt rapneb kerget lumekristalle, andes meie jooksole muinasjutulise loori. Valge ja hele on igalpool. Jooksuveedajat on tema valges dressis raske eraldada üldisest miljööst, ainult oma hoiatavate hiiu-tega enne puukande ja mahavajunud puid tõmbab ta tähelepanu enesele. Kuski kaugel hauguvad koerad, kes haistnud rahurikkujaid. Karske ja külm taliõhk on meie hingamist puhastanud. Sombime lumes jaharjutus tehes ehk vahelduseks kõhaga ja muul viisil hingamisharjutusteks peatudes. Keha on lumes ja üle külmunud ojakeste kargledes kõetud soojaks ja meie pole märganudki kuidas rida kilomeetreid meie jalgade all kadunud.

Ehk teine pilt. Jätame õhtuhämäruses linnatuled seljataha. Värske kevad on paljastanud metsamaastiku ja ojakesed sulisevad temas paisunud vetest. Nüüd on meie valgedressis eestvedaja heledaks punktiks, kelle järele sõrgime. Ta on osav rada valima. Veab meid üle küngaste ja sunnib ületama ojad. Siis satume tasasele metsateele, kus võib tempot lisada, mille vahelduseks jalgade ette-laiisirutamisega teeme sammupikendamise harjutusi. Vaheldi kargame

hirvedena kõrgele üles ja sibame jalgadega, et siis kägarkäigul kaduda metsaäärse madala okstepuhmastiku alla. Pool käes, pool jookstes oleme jällegi palju kilomeetreid õgitud, aga väsimus on vaevalt märgatav.

Metsajooks on eriti propageeritav nii jalgpallimeestele, poksijatele, jooksjatele enestele jne. Oige jooksja hoidub võimalikult kaua rajajooksu shabloonsusele asumast. Sellepärast kõik metsajooksule! Meie organisatsioonid võiksid aprilli lõppu ja maid kasutada vaheldusrikaste mard-maajooksu võistluste korraldamiseks. Ei tohi püüda ainult Eesti esivõistlustega. Seltsid, kaitseliidu ja kaitseseväe üksused, koolid, liidud korraldagu suurejoonelisi meeskonnajookse, et kaasa kiskuda noori ja anda häid harjutusvõimalusi tegevjooksjatele. Meeskonnajooks on meil üldse söõdis. Välismail on muidugi mardmaade hooaeg ammu alanud ja sagedased meeskondadejooksud on üldise huvi keskuseks. Krooni sellele paneb kuuluse kuue rahvuse cross: Inglise, Prantsuse, Belgia, Wales, Iiri ja Shoti (vaata kirjeld... 4. lhk.). Inglismaa — mardmaajooksude kodumaa on ainult tänu mardmaade rohkusele annud ilmale kuuluse nagu Shrubbs j. t., samuti Prantsuse — Bouin, Guillemont, Ladomeque j. t. Ka Soome, Saksa suurjooksjad on võrsunud samadel tingimustel.

Ja jooks on kütkestavamaid alasid olümpiamängudel, mis paneb värise-ma ja mühisema terve staadioni. Jooks viib rahva igalpool suurimasse elevusse. Olümpiamängude stardist 1896. a. Ateenas on maratonipäeval juba oma erinoot olnud. Aga ajast, kui pikamaajooksu kuningad soom-lased ameeriklasi ja inglasi hakkasid tagasi suruma, on ka ülejäänud pikad maad samase sensatsiooni

võitnud. Igalt poolt kerkis esimese-klassi jooksjaid, kes soomlastega võistluses astusid. Vaevalt kunagi on staadion nii kuumaks kõetud olnud, kui Kolehmaise duellil prantslase Bouniga 1912. a. Stokholmis. Mõlemad jooksid algusest lõpuni tihedalt üksteise kannul, ainult napilt enne finishi lõi soomlane ette, et rinnaga võita 5000 mtr. — 14.36,5. Ja ka 10000 mtr. kinnitas soomlane siis oma kõrget klassi, et raskes võistluses 31.20,8 näidata. Sellega oli alus pandud soome jookside ülestule, kust niipalju säravaid tähti esile kerkis, kes ka järgmistel mängudel peahuvi enesele kiskusid. Nurmi võimed ulatusid üle Antverpeni, Pariisi ja Amsterdami mängude, kuna Ritola domineeris kahel: 1924 ja 1928. a. Mõlemal korral astus neile rootslane Vide vastu. See trio jooksis üksteise varjudena, ainult lõpuspurdil ei tulnud rootslane libedalt välja. Kolehmainen ja Stenroos hiilgasid aga maratonis.

Los-Angelesi eel on jälle jooksud päevakorras. Kuidas on soomlastega? Sealjuures võib aga ka mujal üllatusi tekkida, mis Ameerikas tähelepanu pikamaajooksudelt kisub. Ei ole kunagi olnud suuremat sensatsiooni, kui 1924. a. inglase Abrahams 100 mtr. jooksu kardetud ameeriklaste ees võitis. — Olümpiamängud toovad alati jookside tugeva põletuspunkti, mis kisub kaasa laiad massid ja nad lõkkele lööb. Võitja vägiteod jäävad püsima suurte mälestustena põlvest põlve.

Ka meie, eestlased, peaksime suurtelised olema andma maailmale unustamatuid jooksjaid. Rohkem ettevalmistavat treeningut, rohkem mardmaajooksu võistlusi, mille vahelduseks olgu võimsad tänavjooksud! Need kõik on aluseks jooksjate kvantumi ja kvaliteedi tõstmiseks.

Kolmas kehalise kasvatususe kongress.

Ääremärkusi kahe päeva tööst.

Kolmas üleriikline kehalise kasvatususe kongress on mööda. Selle tulemusi võib hinnata alles siis, kui mõne aja järele saame pildi sellest, kas kongressil vastuvõetud ilusad otsused leiavad elluviimist või jäävad lihtsalt paberile. Tosina aastate jooksul on meie iseseisvas riigis vastu võetud resolutsioone, mis võiks arvatavasti täita ilusa raamatukogu aset, kuid tegelikult elus oleme kaugel neist ideadest, mis lihtsalt paberile pandud. Resolutsiooni täitmine ja elluviimine on ikkagi sootuks midagi muud kui tegelik elu. Sellepärast seisukorda võib parandada ainult see otsus, mis teostatav ja mis üldiselt teostamist leiab ka resolutsioonina.

Kongressil tuli ilmsiks rida puudusi. Neist ei saa siinkohal mööda minna. Ning kongressi korraldajana kehakultuuri sihtkapitali valitsus peaks küsimust tuleviku kohta tõsiselt võtma, kui sihtkapitali valitsus üldse tahab veel oma autoriteeti alal hoida.

Oma kava poolest tundus kongress nigelana selleks, et eriti provintsis asuvad sporditegelased Tallinna sõidaks kongressist osavõtmiseks. Nii siis ka asjaolu, et üle kolmesaja kutsutud organisatsioonist oli esindatud vaevalt sada. Ning siingi pere oli sarnane, mis ei võimaldanud palju kõnelda sportlikust maaorientatsioonist, millega katsutud viimasel ajal mõnel pool „suurt numbrit“ teha. Peale provintsi võimlemisõpetajate ja kaitseliidu esindajate oli spordiseltsidest vähe isikuid kohal. Neid võis näppudel üles lugeda. Nimeliselt oli küll esindatud kümnekond ülemaalse noorsoo ühenduse osakondi. Kuid needki esindajad kuulusid vist pea eranditult pealinna aadressilauas registreeritud isikute hulka. Veel enam, enamik neist kuulus ÜENÜ võimlemise instituudi musterrühma liikmete hulka, keda juhatab kehakultuuri sihtkapitali valitsuse teadusliku sekretäri ajutine kohustetäitja härra Ernst Idla. Needki isikud olid toodud kohale ainult selleks, et liidri näpunäitel tarvilisel silmapilgul käsi plakutada või hääletamiseks kaarti tõsta.

Et sarnaselt „maahääl“ tehakse, võib paberil ju väga kena olla, kuid see ikkagi on väga kaugel tõelisest maahääldest.

Kongress pidi kujunema meie senise liikumise hukkamõistmiseks. Selleks mobiliseeriti kogu jõud. Selleks loodi varakult meeoleolu ja sellekohase punase niidina arenes mõne referendi mõttekäik. Kongressi eelanti sihtkapitali valitsuse poolt infomatsiooni ajakirjandusele. Kustki inspiiderituna kongressi eelteates toodi ka esile, et tulevat suuremaid vaieldusi senise liikumise, töölisspordi ja ÜENÜ esindajate vahel. Ning vaatamata sellele, et sihtkapitali valitsus oli kindlaks määranud kongressi aukülaste nimekirja, oli härra E. Idla enda algatusel aukutsed saatnud ülemaalse noorsoo ühenduse keskjuhatusse kõigile liikmeile, vaatamata sellele, et spordiliitide poolt võidi saata ainult kolm esindajat kongressile. Kõik aukülastised said aga ka hääletamiseks kaardi. Ka oli veel mujalegi sama härra algatusel saa-

detud aukutsed, millised hiljem vahetati hääletamiskaartide vastu.

Ometi jäid lahingud pidamata selles ulatuses nagu ennustati. Kongressi liikmete huvi oli sootuks tõsisematel asjadel. ÜENÜ saatis väljaspool kooli kehakasvatuse küsimusi puutuvate referaatide puhul välja ainult ühe kõneleja, kelleks oli Mädaepa osakonna esindaja härra Bernhard Kiesel, kes kord olnud Kalevi seltsi liige, maleva sanitar, spordiliidu abiesimees ja V. S. „Spordi“ esimees ning mõnede praegu mitte enam tegutsevate ettevõtete juhataja, kes siis aga aastate jooksul olnud eemal liikumise juhtimisest ja praegu elab pealinnas. Tema esinemine, mis pidi hukka mõistma senise liikumise, leidis ka hindamist. Enamus saalis vaikis, kuna aplodeeris paar ta kaastlast.

Sihtkapitali valitsuse teadusliku sekretäri k. t. härra Ernst Idla kõne oli suurelt hoopide andmine isikutele, kes kongressil ei viibinud ja sellepärast talle otsekohe reageerida ei saanud. Ta märkis ühe koolinõuniku kohta, et kahjuks see „kongressilt jalga lasknud“. Siis kõneles ta koolinõunikust, kes tulnud tema juure võimlemistundi vaatlema ja kes küsinud midagi võimlemise kohta. Ta käskinud nõunikul „püksid maha lasta“ ja tegelikult proovida, mis on võimlemine. Ning siis tulnud ilmsiks, et nõunik „ei oskavat vahet teha parema ja vasaku käe ja jala vahel ja veel hullem: koguni käte ja jalgade vahel. Korralikust võimlemisest polevat üldse juttu olnud.“ Härra Idla imestab.

kuidas see nõunik üldse liikuda saavat. Vist oleks teda pidanud väik ja jumalakaristus tabama.

Siis arendas E. Idla suurt teooriat keha liikumise ja kiiruse koordineerimise süsteemi juures 15 minutiga kõik keha 315 lihast kooskõlastatult läbi töötatakse. Kuigi selle juures pead vangutasid teised võimlemisõpetajad ja arstid, arvas E. Idla, et tema süsteem on uus ülestõusmine võimlemise alal, mis jääb kestvalt püsima, nagu seda on rootsi süsteem.

Siis aga arendas E. Idla oma mõtet edasi ja läks üle juba oma kõrvalise leivaisa noorsoo ühenduse propageerimisele. Meie teada on seni E. Idla sihtkapitali valitsuse teenistuses ning see asutus oma ametnikkudega peaks olema erapooletu asutus, kellel on omad kõrged ja kindlad ülesanded. Kui aga ametnik peab kõrvalteenistust, siis ometi ei tulda viimast leivaisa propageerima ülemaalsel kongressil, kus esindatud paljud organisatsioonid. Nii palju korra peaks ometi ametnikul olema. Sihtkapitali valitsuse esimees dr. J. Vilms esindas kongressile ettepaneku, mis ka vastu võeti, et tuleb tähelepanu juhtida ka üldise kultuurilise taseme tõstmiseks sportlaste juures. Resolutsiooni esindaja peaks esiletõdud faktide põhjal küll omaks võtma, et selle taseme tõstmisega tuleb algust teha omale alluva teadusliku sekretäri juures.

Kongressil kõneldi tipsaavutistest, massispordist ja üldisest kehalisest kasvatususest. Selle juures katsuti näi-

data vahet liikumises, mõtlemisviisi muutmist ja muud. Taheti märkida üldise kehalise kasvatususe vahet tippsaavutusest. Ometi võeti hiljem tõeks, et tippsaavutus algab samast, kus algab võistlus ükskõik millisel spordialal. Kui aga puudub võistlus, siis on küsitav palju üldse jääb järele spordiliikumisest, kuna just paremuse saavutamine etendab peaosas ja tõmbab inimesi kaasa.

Puudutati ka professionalismi hädahohtu meie liikumises. Selle juures märgiti, et avalik professionalism on ikkagi aus mäng, kus publik läheb vaatama „artiste“ omal alal. Ka tõmbab see üldises liikumises selged piirjooned. Maskeeritud professionalism on aga märksa halvem, kuna ta loob seltside vahel nägematu rerva ning sünnib ka publiku petmine. Ometi tuleb varjatud professionalismiks lugeda ka soodustusi kohtade pakkumisel, meelitusi välismaa reise näol jne.

Resolutsiooni vastuvõtmine sel alal aga hädahohtu ei kõrvalda, kuna see võib sündida ainult tegelaste ühisele arusaamisele jõudmises meie spordiliikumise tähtsusest ja kõrgetest sihtidest.

Üks käega katsutav tulemus oli kongressil: paljud ametlikud poolametikud ja eraorganisatsioonid spordiliikumise kõrgemas juhtimises on leidnud vajaliku olevat oma tööd kooskõlastada.

Teiste resolutsioonide elluviimine jääb kaugema tuleviku peale ja alles selle järele võib kongressi tulemusi paremini hinnata.

VIIMASEL MINUTIL: Võistluskutse!

NURMI diskvalifitseeritud!

(Eritelegramm Berliinist.)

Nagu meie eelmises numbris teatasime pidi IAAF (rahvusvahelise kergejõustiku liidu) kongressil muu hulgas kaalumisele tulema ühe tuntuma maailmameistri elukutseliseks tunnustamise küsimus.

Tänane telegramm toobki teate, et IAAF-i kongress on oma otsustava sõna öelnud, millega soome kuulus jooksja P a a v o N u r m i diskvalifitseeritud.

Nurmi diskvalifitseerimine ei tulnud üldilmaliste spordiringidele üllatusena, kuna jutte sellest kavatsusest oli küllaldaselt. Mis lõplikult otsuseandvaks kujunes diskvalifikatsiooniks, see selgub lähemalt detailsemate teadete saamisel.

Nurmiga kaotab Soome ühe oma suurema olümpialootuse Los-Angelesis.

Tallinna Poksiklubi Poola turneel võidukas.

Nagu meile traaditeel teatatakse on Tallinna Poksiklubi viimane võistlus Poola piirides Vilnos andnud võidu eestlastele 10:6. Võitjateks on osutunud Kuura, Reino, Lester, Hendrikson ja Käbi.

Kui veel juure lisada, et Bialystokis poksiklubi koguni 16:0 võitis, võib vikingsõiduga väga rahul olla. Ainult Lodzis kaotasid mehed 6:10.

VIIMASEL MINUTIL: Võistluskutse!

Käesolevaga teatab V. S. „Spordi“ juhatus, et korraldame 9. aprillil s. a. Eesti esivõistlused tõstmises. Võistlused korraldatakse Ekraveliidu loaga ja määruste kohaselt Töölisspordi liidu võimlas, V. Pärnu m. 31. Algus kell 7.30 õhtul.

Võistlejate kaalumine 9. aprillil kella 4.30–5.30 õ. Töölisvõimlas.

Ülesandmisi võetakse vastu kuni 5. aprillini 1932. V. S. „Sport“

Arsenal kallim klubi ilmas.

Arsenal, kes võitis Inglise cupi 1931 a., omab nüüd suure lootuse ka sel aastal võitjaks tulla, sealjuures mitte

ainult korrates oma võitu karikavõistlustel, vaid ka võita liigavõistlused. Võidu kindlustamiseks on Arsenali juhid kõik võimed ja oskused mängu pannud, et meeskonda tugevada. Arsenali ridadesse on ka osutud kuulus Iiri rahvusmeeskonna keskormaja Bena, kes ennem mängis Sheffieldi meeskonnas. Sheffieldi United klubi laskis aga oma kuulsat tšentri üle minna 15 miljoni senti eest! Seega maksab Arsenali meeskonna edurivi 45 miljonit senti ja on ühtlasi kõige kallimaks meeskonnaks maailmas.

Omal ajal maksis Arsenali klubi oma kuulsat parema ääre Jacki eest 12 miljonit ja Jamesilt 11 miljonit, ja terve meeskond läks siis maksma klubile 75 miljonit senti.

OVOMALTINE

on ekstrakt, mis sisaldab kõik linnakse, piima, muna ja kakao väärtuslikumad ollused kergelt seeditaval kujul. Mis tähendus sellel on sportlasele, ei vaja vist erilist seletamist.

Saadaval kõikides apteekides ja rohu kauplustes.

Pealadu: A/S. «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

D'A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE terwendab ka Teid!

Kolmas kongress. Selle käik ja resolutsioonid.

VAADE KONGRESSILE. Parempoolses esireas vasakult: kongressi juhatajaid J. Soomann, kehakultuuri sihtkapitali valitsuse esimees dr. J. Vilms, kongressi peajuhataja dr. M. Püümann, referent H. Visman ja keskliidu abiesimees B. Abrams. Viimase seljataga „E. Spordilehe“ toimetaja A. Mändvere. Vasakpoolses esireas referent L. Kalmet ja teises reas kolmas—referent A. Oinas. Sekretariaadi lauas näoga profiilis J. Villemson.

2. ja 3. aprilli ilmad olid ähmased. Ohu niiskusest imbutatutena ripnesid Raua tänava algkooli paraadukse kohal kaks Eesti lippu õige norus. Kongressi väljakuulutatud algus oli käes, kui nende ridade kirjutaja sinna saabus, kuid saadikute tung treppel ja „kuluaares“ oli tagasihoidlik. Paljud olid kutsutud, vähesed aga ilmunud! Koos seis jõududest, keda keheline kasvatus otseselt riivab, oli siiski tüsedavõitu: spordiorganisatsioonide liidreid, koolinõunikke, võimlemisõpetajaid, arste, linna esindajaid ja ka poliitilises ilmas tunnustatud isikuid. Torkab siiski silma, et esimesena mainitud võimalikust palju vähem oli, kuna pea tervikult puudusid, ka pealtvaatajate hulgas, tegevsporlased. Ja viimastest peeti kongressil kõnesid palju.

Avamine sündis üleliigse keerutusega rahulikult. Kehakultuuri sihtkapitali valitsuse esimees dr. J. Vilms soovis avasõnades kongressitööle muidugi suurimaid tulemusi ja siis asus kongressi juhtima dr. M. Püümann, kellele lisaks valiti veel K. Pahk ja J. Soomann. Sekretariaati kuulusid Villemson, Rosenberg, Neudorf j. t. Tervistusteogramm oli saabunud riigivanemalt, kuna suusõnaliselt õmmitlesid Haridus-sotsiaalministeeriumi, Tallinna koolivalitsuse, spordikeskliidu j. t. liitide esindajad.

Tegelikule tööle asus kongress Leo K a l m e t i referaadiga: „Kehaline kasvatus koolides“. — Ara kuulates referaadi, langes ähmastest ilmast surrutud meeoleolu veel madalamale: kooles, kus võrsumas meie tulevane rahvapõlv, on keheline kasvatus väga raskel järjel. Kui meeletada, et iga rahva iseolemise ja säilitamise üheks tarvilikumaks nõudeks on tema füüsiline tugevus, peab koolide keheline kasvatus halba seisukorda referaadi alustel vägagi korrupteerivaks pidama. Noorsoo tervislik seisukord on referendi konstateerides ja statistiliselt dokumenteerides sarnane, et seitsme aasta läbilõikeks ainult kolmveerand võrsuvat meessoost kõlbuline kaitsevääteenistuseks, kusjuures viimaste aastate andmed lubavad selle vähesel protsendil veel drastilisemalt allaminekut. Kooliarstliku läbivaatamise andmed tooksid veel kur-

vemat, kuid siin puudub usaldusväärne võrdlev statistika, sest referent teab väita, et 75 prots. kooliarstide aruandeist olevat valed. (!).

Milles peitub viga? Meil pole õigeid võimlaidki olemas, kuna neid asendavad enamuses ainult suuremad ruumid. Kehalise kasvatusesele on õpekavas määratud ainult k u n i k a k s tundi nädalas. Kuigi võimlemisõpetajad on püüdnud oma initsiatiivil siin paremusi välja tingida, on sellele külmaks vastulaineks osutunud ükskõiksus koolielu juhtivate instantsides. Pole ka imestada, kuna neis instantses puuduvad eriteadlased keheline kasvatusese alal. Meie koolinõunikud ja -arstid vajavad lähenemiseks keheline kasvatusese kursusi, kuna praegu neist isegi nõuetavaid aruandeid paljud ei suuda koostada õpilaste tervisliku olukorra üle. — Kui läbirääkimistel koolinõunik Brüller väites, et neil siiski huvi keheline kasvatusesele ei puuduvat, küsis arvamisi, kuidas üldse siis nõuetavaid aruandeid soovitakse näha, tundus see samasena, kui peale tulekahju keegi tuletõrjekongressilt tuleb pärima tulekustutamise viise.

Kongressi õhtuses kavas seisnud teemile „Kehaline kasvatus väljaspool kooli“ oli mitu referenti ja ka dr. Vilmsi referaat „Kehaline kasvatus juhtimisest ja selle süstematiseerimisest“ asus samal baasil. Referentidel E. Lepal, E. Klumbergil, H. Vismanil ja A. Oinasel puudus valgustamisel kehale kasvatusese kaitsele üldiselt poliitiseis, spordi keskliidus ja töölis-spordiliidus ühine joon, mis oleks läbistanud punase niidina kõik ettekanded. Siin oleksid kongressi kokkukutsujad pidanud teemide andmisel seda tarvet alla kriipsutama. Nüüd aga saime pildi, et kaitsele üldiselt poliitiseis on kõik korras, spordi keskliidus laialt pahesi, kuna neljas referent kõikus kahe pooluse vahepealsena. Ei saa uskuda, et kaitsele üldiselt poliitiseis kõike eeskujulik on, sest meie keheline kasvatusese põhipanevad puudused riivavad samaulatusiselt ka neid, ainult sellest ei räägitud, või ei teatud rääkida. Vigu on terves liikumises ohtlalt, ja seda väljendab ka lõppresolutsioon.

Teravalt oli vaatlusel varjatud professionism meie sportlaskonnas. K. Pahki väide, et see sarnane prostitutsioonile, oli v a s kuulda, kui oma kurb tõsidus selles ei puudu. Ka kehakultuuri juures võib lausuda, et kultuuri hüvedega oleme saanud ka ta pahed. Muidugi ei saa A. Antsoni küsimusele, kui palju meie jalgpallimehed t a s u saavat, vahehiüet tuhandest sendist tõsidusena võtta, kuid varjatud professionalismil on juured sügavamal ja seda mitte ükski jalgpallis, vaid ka teistel aladel. Üldse väideti, et vaimline tasapind pole meie sportlaskonnas kuigi hinnataval tasemel.

Tulisemaks läksid läbirääkimised peale A. Oinase kõnet. Kongressi eelkuuldusi kartusi, et kongress langeb halvale, just riigikogu valimiste eelsele ajale, võib oodata kokkupuurkeid poliitilisest küljest. Onneks

see ei täitunud ennustatud küljest, A. Oinas ja J. Vilms suutsid objektiivsel pinnal püsida, kuid profiiti löi kolmas.

A. Oinase kõne oli loogiliselt paremaid kongressil. Kaugematest aegadest ja kõrgetest sfääridest laskus ta masinatel inimeste juure. Eitas ülepingutust rekordspordil ja nõudes keha mitmekülgsemat arendamist, seades esikohale võimlemise. A propos: kuna võimlemisest õige palju kongressil üldiselt juttu oli, sobis kongressi töö pealkirjaks ka õigus-tatult: k o n g r e s s v o i m l e s. Kuid A. Oinase poolt võideldud uus alus ei näinud siiski midagi uut siin maamunal olevat. See oli sama alus, millest uuesti keheline kasvatus samade hüvede ja pahedega võib välja võrsuda, nagu ta praegu on.

Kui aga läbirääkimised töölisspordi kohta poliitilist maiku kippusid võtma, seda eriti A. Antsoni kallaletungimisest, meelest nende ridade kirjutajale paraaduksel seisnud kaks lippu. Ja kui nüüd kujutada, et ühel neist oleks töölisspordi ja teisel kodanlikeks nimetatud spordi embleem, ja selle kahe lipu vahele asetada veel ÜENÜ lipp, siis oleks saadud piltlik ettekuulutus meie spordiliikumise tänapäeva poliitilisest situatsioonist seinast seinani. Aga kui edasi kujutada, et võtta üks tugev lipuvars, millele kinnitada kõik kolm lippu, ja leida üks võimas käevars, mille omanikuks oleks vägev füüsiline ehk juriidiline Mussolini, siis vast terveneks meie spordiliikumine tuntavalt. Kas selle Mussolini kongress suutis anda, näitab tulevik?!

Kongressi teine päev möödus vaiksemalt. E. Idla referaat „Kehalises kasvatusese vormide ja metoodika kohastamisest meie oludele ja selle levitamise viisidest“ kutsus küll paitugi esile arstide muigeid, kui E. Idla liig arstlikele küljele inimese kehaehitamises ja funktsioneerimises kippus, kuid töö polnud väike ja andis ka uudusi meie keheline kasvatusesele. Läbirääkimistel soovitati ühelt poolt rohkem tagasi pöörduda meie rahvuslikele iseavaldusvormidele spordis ja selle stiliseerimisele. Seda väljendati ka lõppresolutsioonis, aga kas ta eluliseks muutub on kaheldav. Aeg on möödunud, kus ainult vanavarast väärtusi tahetakse luua ja neid praegusele modernajale kohandada.

Kuna redaktsioonikomisjon lõuna-vaheajal kõik esitatud resolutsioonid esitajatevahelisel kokkuleppel ühisele vormile suutis tõmmata, läks kongressi lõpp resolutsioonide vastuvõtmisel riigikoguliku kiirusega, ja 135 saadikut võis rahulikult laiali minna.

Kongressitöö lõpptulemus kajastub alljärgnevas üldresolutsioonis:

Kolmas üleriikline kehakasvatuse kongress tunnustab kogu rahva keheline kasvatusese edukamaks ja sihikindlamaks korraldamiseks ning arendamiseks alljärgnevatte otsuste elluviimise:

A. Kogu rahva keheline kasvatusese üldiseks sihikindlaks juhtimiseks ja arendamiseks:

1. Tuleb moodustada vastava riiklase asutuse juure keheline kasvatusese nõukogu, milles oleks esitatud kõik keheline kasvatusese alad ja koondised.

2. Tuleb välja töötada ja maksma panna seadus, mis korraldaks kogu rahva kehelist kasvatusese.

3. Keheline kasvatus tuleb viia massidesse, pidades silmas keha mitmekülgset väljaarendamist: sellena tuleb eestkätt edendada võimlemist (sealjuures ka koduvõimlemist) ja rühmspordi vorme (mängud jne.). Spordiliikumist tuleb juhtida suurema tähelepanuga maale.

4. Tuleb panna suuremat rõhku kehakultuuri asjatundlike juhtide ettevalmistusele (vastavate kursuste, kooli abil) ja töösse rakendamisele, samuti õppe- ja käsiraamatute kirjutamisele.

5. Tulevad võtta uurimisele rahvuslikud jõu-mängud (spordimängud) selleks, et neid kohandades moodsatele kehakasvatuse nõuetele, levitada rahvahulkadesse.

6. Tuleb panna suuremat rõhku sportlaste üldkasvatusele küljele.

7. Riik ja omavalitsused peaksid korraldama plaanikindlalt kehakasvatuse arendamiseks ja sportimiseks vajalikke materjaalseid abinõusid, eestkätt ehitama ja sisse seadma avalikke, hulkadele kättesaadavaid spordi- ja mänguvälju, ujulaid ja võimlaide, pidades silmas ülaltähendatud nõudeid ka rahvamajade võrgu elluviimisel.

8. Tuleb kutsuda ellu tervishoiu muuseumi juure kehakultuuri osakond.

9. Kehalises kasvatuses tuleb rohkem rõhutada isikliku ja ühiskondliku tervise ideaali vastava selgitustöö tegemise ja tervishoidliste teadmiste levitamise ning negatiivsetele nähetele (alkoholism, korratu, ebatervishoidlik eluviis ja elutingimused jne.) tähelepanu juhtimise teel. Selleks tulevad rakendada tegevusse vastavad asjatundjad kehakultuuri sihtkapitali valitsuse, Tartu ülikooli, karskusliidu ja teiste vastavate organisatsioonide abil.

10. Kongress ei poolda kehelist kasvatusese taotlevate organisatsioonide rakendamist poliitiliste erakondade teenistusse. Kongress peab vajalikuks, et riiklistest toetussummades ei toetatataks neid keheline kasvatusese organisatsioone, kes on poliitiliste parteide teenistuses. (Järgneb.)

Täielikum spordiäri Eestis

KAUBAMAJA

„SPORT“

Tallinn, S. Karja 18.

Kõnetr. (2)23-00

soovitab kõige soodsamate hindadega

Talviseks hooajaks:

Saaski svütreid
uiskusid müte
tõukekelke kindaid
sporaikelke sääri
lastekelke sulle jne.

A/S. „Union“ suusasaapaid

Rootsi kuninga eksitus.

Nagu teada on Rootsi kuningas Gustav V, vaatamata oma 73 eluaastale, kirgline tennismängija. Ja kuna vanahärra armastab võimalikult hea partneriga paarismängu teha, siis leppis ta tuntud prantslase Jacques Brugnoniga kokku Rivas mängimiseks. Vahepeal tegid aga prantsuse tennismängijad külaskäigu Stokholmi, ja et tennishallis nii väga hele valgus polnud ja kuningas enam nii terast pilku ei oma, kui nooruses, siis eksis ta isikuga. Uskudes, et räägib Brugnoniga, kõnetas ta selle kaasmaalast Duplaix'd. Viimane oli väga rõõmus tema majasteediga Rivas mängima, ja tõttas kinnitama, et ta vahepeal paarismängus veel eriti täienenud. Seda lisatõendust ei pannud kuningas nähtavasti tähele. Brugnon on ju suurim spetsialist paarismängus ja enesetäiendamise sel alal oleks tal võimatu olnud.

Hooaeg tuli kätte ja suur oli kuninga imestus, kui selgus, et ta partneriks polnud Brugnon, vaid Duplaix. Eksitus tuli ilmsiks ja Gustavil tuli vastu oma kavatsust viimasega mängida. Aga kuna nad vaid oma eralõbuks, ja mitte Davis pokaalile ei mänginud, siis ei tähendanud ju ka väike vahe mängutugevuses midagi.

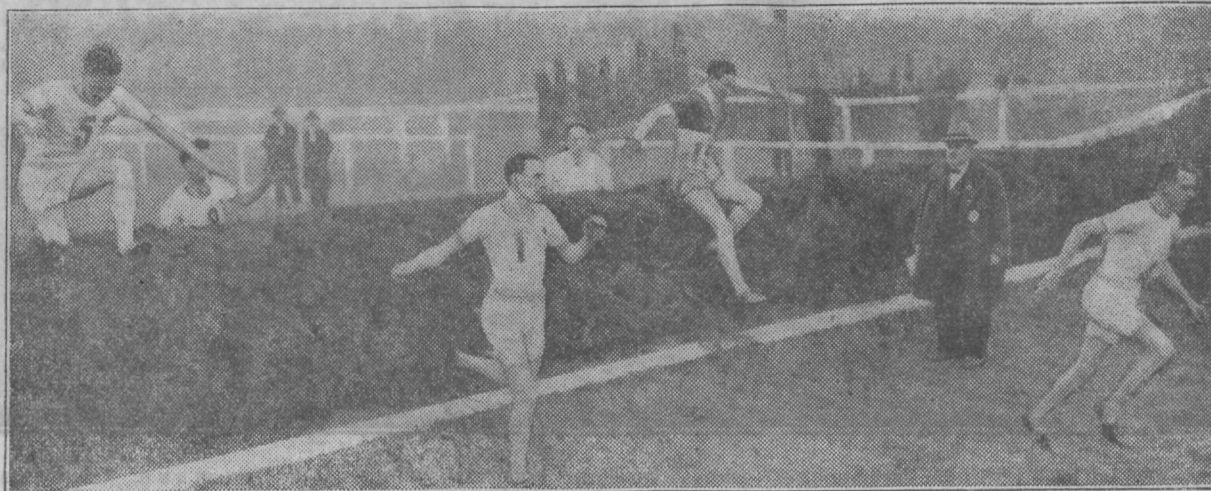
Järgmisel korral peab aga kuningas ettevaatlikum olema, et ta Henry Cochet' mõne teiseklassi mängijaga ei vahetaks.

Kolm meest ühel paaril suuskädel.

Kuidas nüüdsel kurjal ajal, kus igaüks ei suuda oma lemmikku paari suuski osta, omadega hästi välja tulla võib, seda näitasid kolm Baieri poissi. Nad nõustusid selles, et kui suusapaaril vähegi parajat pikkust on, siis on see küllaldane ka kuuetele jalale. Kohe meisterdati suuskadele vajalised arvul pidemaid ja harjutamine võis alata. Alguses küll lausikmaal, siis mäkke ja lõpuks koguni mäest alla ja ka kaarsõitu.

Ja asi läks libedalt, koguni nii hästi, et poisid oma edenemises ennem ei puhanud, kuni ka mäehüpetele võisid asuda. Nüüd on see „kolmiküppaja“ meeskond päevakorras. Mehed võivad sellele vanduda, et ühine suusajooks väga ideaalne kunst olevat, ainsal eeldusel, et ainult meeskonnas üksmeel valitseks. Igal juhul on asi algupärane ja Oberaudorfil ei puudu oma sensatsioon.

Kuue rahvuse crossi võitsid ülivõimukalt Evenson ja Inglismaa.

Moment tänavusest crossist Brüsselis. Jooksjad ületavad tõkkes, kusjuures vasakult paremale võistlustuhinas on: jooksu võitja Evenson (5), Burns (1), Vingeron (15) ja Potts (4).

Märtsi lõpul tuli Brüsselis korraldamisele kuulus kuue rahvuse murdmaajooksuvõistlus ehk cross. Seekordne oli arvult juubelikõlaga: kahekümneviies, kuna nende crosside start kuulub aastale 1903. Siis oli ta tegelikult viie rahvuse cross, kuna Belgia lisandus alles Pariisi olümpiamängude paiku, nii et praegu võtavad osa suurest matkast: Inglise, Prantsuse, Belgia, Shoti, Iiri ja Wales. Üksiku erandiga on kõik crossid võitnud Inglise meeskond. Ka individuaalselt on peamiselt võidukad olnud inglased, kuigi sageli on see au langenud ka prantslastele.

Tänavuse crossi oli jälgimas ka Belgia kuningas, kes isiklikult õnnitles võidukaid inglasi. Maapikkus 14,5 km. Iim võistluseks soodne ja rada kuiv. Nagu tavaliselt oli ka käesolevasse

crossi rikkalikult põiminud kunstlikke ja looduslisi takistusi: tuli ületada mägesid ja takistusi hüppodroomidel ja mujal. (Ühte sarnast takistuste üleminekut jooksul kujutab ka meie pilt).

Jooksus olid inglased vastastest ülivõimukad. Kuigi jooksu vedamine sündis vahelduvalt, oli ikka eesotsas osa inglasi. Ainult prantslaste parim Vingeron suutis vahetevahel inglaste esigrupiga sammu pidada. Kuid jooksu viimasel kilomeetril pidi ta enesest mööda laskma inglased, nii et inglaste kuus kõik esimesed kohad valdas ja kõige maksimaalselt võitis.

Lõppjärjestus kujunes:

1. Evenson, Inglise — 50.51
2. J. Holten, Inglise — 51.06

3. Beavers, Inglise — 51.16
4. H. Potts, Inglise — 51.19
5. Bailey, Inglise — 51.27
6. Burns, Inglise — 51.33
7. Smith, Shoti — 51.37
8. Wood, Shoti — 51.43
9. Vingeron, Prantsuse — 51.52
10. Rerolle, Prantsuse — 52.14
11. Leclercq, Prantsuse — 52.22
12. Lahitte, Prantsuse — 52.24

Teistest tunnustatud jooksjatest oli Belgia meister Marechal 21, inglase Winfield 25, waleslane Hopkins 37, shotlane Lutherland 40 ja iirlane Smythe 42. kohal.

Rahvuspunktid kujunesid (arvestatakse kuus parimat): Inglise — 21, Prantsuse — 69, Shoti — 110, Belgia — 155, Wales — 188 ja Iiri — 314.

Toomas Kivi:

SPORTLIKULT LÄBI EUROOPA.

1.

Viis väravat Milanos.

Anfiteatro dell' Arena. — Udu riisiväljadelt ja lumevallid. — Priipiletid raha eest. — Nero-azzurra-mees. — Fashistid karabinidega. — Lõuna-ameeriklased Itaalia meeskondades. — „Vahekohtunik on ära ostetud!“ — Üllatus Bolognaga.

Nende ridade kirjutaja on kümneskonnas riigis näinud võistlustules nelja mandri rahvuste jalgpallimeeskondi. Lõuna- ja põhja-ameeriklaste poolt löödud väravaid, egiptlaste ja muude aafriklaste väravaid, ning kõige rohkem Euroopa peaaegu kõigi rahvuste väravaid. Sellele väravate rahvusvahelisele kuhjale lisanen nüüd viis itaallaste omavahelist väravat.

Need löödi veebruari-pühapäeval Milanos. See Lombardia suurlinn, kes oma siiditööstusega Euroopas esikohal, pakub ka head jalgpalli. Ja seda Milano kodanikud armastavad intensiivselt. Neid, kes pühapäeviti lähivad Via Legnano't pidi Anfiteatro dell'Arena'sse, Milano staadionile, on enam kui kümnekordselt rohkem kui neid, kes lähivad Teatro alla Scala'sse, Milano maailmakuulsasse ooperisse. Vastupidi oleks juba praktiliselt täiesti võimatu, sest Stadio Cívico'sse, mis Anfiteatro igapäevaseks nimi, mahub täiskiilutult kuni 40.000 inimest, Scalasse aga kuni 3000.

Sitsiiliaga ja Roomagagi võrreldes ei ole Milano veebruariklimamõnususelt kuigi suur asi. Oõseti kuni kümme kraadi alla nulli, päeviti napilt kaks kraadi pealpool nulli. See päevane soojanappus ei ole veel nii hull, kui udu, mis tõuseb Lombardia madaliku niiskusrohketest riisiväljadest ja enä halli loori mässib kogu linna. Kõike segamini: kui oled staadio-

ni sees, siis võid jälle kalduda arvamisele, et viibid nagu Eestis mõnel harukordsel talvisel jalgpallivõistlusel. Sest jooksurada ümber välja on täis kõrgeid lumevalle, mis sinna kogunenud väljalt ära roogitud lumest. Et võistluse alguseni aega veel pool tundi, siis sattud endamisi arutledes kindlale veendumusele, et meie kodumaal algab jalgpallihooaeg tõepoolest liig hilja. Enamikus Euroopa riikides on jalgpall õieti talisport. Jalgpalli mängitakse sügisest kevadeni ja suvel on ta täiesti loomulikult lausa seisuks. Muidugi, meie oludes ei ole jalgpall talispordina mõeldav, kuid ometi peaks olema kindel ja ka täiesti läbiviidav, et jalgpallihooaega saab meie oludeski kui mitte kohe ühe kuu, siis vähemalt paari nädala võrra pikendada aegsama alustamisega. On ju vana tõsiasi, et meie jalgpalliklassi nõrkuse üheks küllalt suureks põhjuseks on lühikene hooaeg, mis mängutaset peab kinni arenematusse kammitas. Eesti talvine või õigemini öeldult varakevadine jalgpall tarvitab uuestisüüdi, renessansi, sest talvine jalgpall 14—15 aastat tagasi ei olnud vähemalt Tallinnas tundmatu nähe. Praegugi on veel meeskondade rivides järel mõned mängijad, kes tol ajal olid alalisteks talvemängijateks vanal näitusplatsil Balti jama juures.

Itaallased on nutikad mehed ja se-

da eriti äri alal. Ega vastasel korral nad ei oleksid olnudki maailma esimese panga asutajateks. Igal asjal on oma „konks“ — kui antaksegi priipäsetäht võistlusele, siis tuleb sellegi juure kassast lunastada pilet. See pilet lisaks priipiletile ei maksa suhteliselt küll palju (3 liiri, s. o. 60 senti, mis kolmviieendikku odavaima seisukohta hinnast), kuid toob kassasse aastas ikkagi sisse tuhandeid ja tuhandeid liire, mis osutub nagu puhataks sissetulekuks mitte milleski. Priipäsemeid, mis on ehtsalt priipäsemed, antakse küll ka, kuid neid antakse välja tõeliselt väga vähe.

Võistlus ei ole ikka veel alanud. Hiline mist ei ole, kuid sai vara kohale tulnud, et saaks ehd imbutada miljöoga. Ringi liigub mitmesuguseid müüjaid. Meie oludega arvestades on neist kõige tähelepanuväärsem „nero-azzurra-mees“. Nero ja azzurra tähendavat tõlkes ei muud midagi kui kaht värvi — musta ja sinist. Need on Milano suurmeeskonna Ambrosiana värvid, samuti kui meil Sporti meeskonna värvides on sinine ja valge. Too „nero-azzurra-mees“ müütab Ambrosiana partisanidele, poolehoidjatele, muustinsiseid lippe ja kaelarätte. Mõlemad, nii lipud kui kaelarätikud, on õige suurte dimensioonidega, süüdist, ja maksavad seejuures vastavalt üksnes 2 ja 3 liiri. See on odav hind (40 ja 60 senti),

kuid ärge unustage, et Milano on siidilinn.

Tunned, et hakkab jahe. Jalutad staadioni kõrgel müüri, mis kaetud mullaga ja kus kasvavad põlised puud. (See staadion on Napoleon I algatusel ehitatud). Juba ennegi paisitis silma, et kohal on palju fashiste. Nüüd on neid saanud veel rohkemaks. Kõik vormiriietuses — must müts tutiga, roheline kuub, mille väljalõikes näha kogu maailmas teatud must särk, roheline püksid, mis säarikutele langevad laiade kottidena, nagu vanadel kasakatel. Igal säärasel mehel karabin põiki üle selja ja käed, mis enamikus kinnastamata, on külmalt vältimiseks surutus püksitaskusse. Kõik see hulk relvastatud fashiste on jalgpallivõistlusel ametikohuste täitmisel — korraldajad! Kui meil Kalevi ja Narva Hokiklubi vahelisel võistlusel (samasugust laadi kandis Ambrosiana-Brescia matsh) oleks korraldajateks kohal paarikümne relvastatud politseiniku, siis ei tekitaks see veel niisugust relvastusrohket muljet kui see oli praegukirjeldaval matshil Milanos.

Ja võistlusväli? See on pealtvaatajate ruumist eraldatud kõrge traat-aiaga. Jalgpallilmad Milanos on küll palju jahedamad kui mujal Itaalias, kuid külmgi ei jahuta itaallaste temperament... Itaalias on keelatud ka

Felix Beldsinsky ei stardi tänavu.

(Interjuu jonksumeistriga.)

Felix Beldsinsky.

Café Feischner,

„Hallo Felix, sind palutakse!“ ja kohe seisab meie kõigi aegade parima jooksja Felix Beldsinsky sale kuju intervjuueerija ees. Kuna viimasena mainitu ei soovi jooksimeistril tema igapäevases leivateenimises pikemalt kinni pidada, lepime kokku vabamaks jutupuhumiseks õhtul Kalevis.

Kõige pealt on F. Beldsinski väga kuri arstidele. Ja vast ka õigustatult. Paari aasta eest hakkasid tema võistlusi segama sisemised valud. Rütanud arsti juure, kuid valud ei lakanud. Käinud siis arstilt arsti juure, lasknud end igati läbi vaadata, röntgeniga valgustada jne., kusjuures üks arst konstateerinud ühe, teise teise vea, kuid ravida ei suutnud keegi. Tervise jahil lasi muuseas maohaava kinni õmmelda, pimesoole opereerida, ent valud muutunud üha suuremaks. Nüüd aga arvab B., et on ise leidnud

õige vea, mis võivad seista ühe salimatu kaasüürilise pesitsemises kõhukoopas. — Igal juhul on „tundmatu“ haigus niivõrd terve kurnanud, et B. pole saanud treeningule asuda ja eelseisval hooajal vast ainult sügisel võib esineda. Seegi on küsimusmärgi all. B. ise on väga kurb, pealegi kus tänavu külastab Eestit kuulus rootslane Vi de, kellega B. meeleldi oleks soovinud jooksta.

„Kui Nurmi esimest korda Tallinnas käis...“ alustab B. oma sportlaskarjääri tutvustamist. Felix oli staadionil pealtvaatajate ridades ühes teistega imetlemas kuulust ilmaimeistrit ning mõlgutanud mõtteid: „Kui ma vähemalt niihästi jooksin, saaksin, kui selle võistluse viimane mees, oleks mul heameel!“ Tegelikult valminud B.-s juba poisikesena tugev iha sportlaseks saada. Olnud ka teadlik väledate jalgade omamises, eriti kui poistevahelises kivisõjas varvast tuli visata. Võrsudes mõelnud kord jalgpallimängijaks hakata, siis sõitnud pikemat aega jalgrattal, kuid see kõik ei tundunud kodusena.

Peale Nurmit olnud aga järgmiseks tõukeks jooksule asumiseks kurikoolsa 1. detsembri järelkajad. Beldsinsky astunud kaitselehti ja kui kevadel tulnud Tallinna maleva võistlused murdmaas ja enne seda malevkondades olnud parimat esindajate otsimine, sattunud B. tuntud sporditegelase Kauba kätte. Selle õhutusel võitnud kodukohta, Kopli malevkonna esivõistlused ja läinud siis esindama oma üksust maleva võistlustel. Jooksnud veel võistlusmaa enne starti läbi ja küsinud siis, mitmele kohad arvestatavat. Kuuele! Võistlusel püüdnud end ka vähemalt kuendana hoida, kuid teel märganud, et üks kui teine eeljoosjaist seljataha jäid. See tõstnud hoogu. Oli varsti kolmandal, siis teisel kohal ja ainult Heinrich Paal jooksnud veel ees. Hakanud ka viimast püüdma, kuid Paal viinud meistrikoha rinnaga ees olles ära.

Beldsinsky oli aga selle võistlusega teadvuse omandanud oma võimesse. Saavutades juba rajal jooks-tes häid aegu pääsenud ka Varsavi kolmikmaavõistluse meeskonda. Seal jäänud küll viimastele kohtadele, kuid karjäärile oli alus pandud. 1928 a. jookseb juba esimese Eesti rekordi 5000 mtr. — 15:34,6 ja tuleb meistriks 5000 ja 10000 mtr. selleaegse parema Karla Laursoni ees. Järgmisel aastal on kõigi 1500—10000 mtr. vahel võimalikkude distantside rekordid Beldsinsky nimele kisu- tud.

kanda pusse, mille tera on pikem kui 4 sentimeetrit.

La squadra nero-azzurra, must-sinine meeskond, s. o. Ambrosiana, ilmus väljale ja kisa pääsis poolehoidjate ammuliaetud suudest valali. Brescia, vastasmeeskond, kes eelmise aasta esivõistlustel Ambrosiaga mänginud kaks korda viigi, oli tänavuste esivõistluste voorus oma kodulinnas kaotanud 0:2 ja nüüd oodati põnevusega, mis saab seekord?

Ambrosianas mängib vasaksisemist kuulus olümpia-uruguailane Scarone. Vahemärkusena: neid olümpia-lõuna-ameeriklasi on Itaalias praegu mitu. Argentiinlane Orsi, keda hinnatud maailma parimaks vasakääreks, astus Itaalia riiklõunadesse ja mängib Torino Juventus, Uruguayi Petrone mängib Fiorentinas. Orsit hinnatakse praegu mandri esimeseks vasakääreks, kuid Scarone ja Petrone on pääkesed, mille täisketas- test loojenemisel on kaduvik juba ära lõiganud viilu. Scarone sel matšil vähe löi, kuid seda enam driblas ja nõksutas, tõmmates enda peale vastaseid, et siis sööta teistele, löögimeestele. See uruguailane tuletas meele Jolli, olles küll nüüdki mõistetavalt parem kui viimane ta parematel tubli-tuuri-päevadel.

Meazza, Ambrosiana tsentrforvard, see on mees kui löögitiiv. Läheb, murrab ja virutab. Itaalia parem Bologna mehe Schiavio kõrval. Rivolta, vana internatsionaalne vasak-äär tegi sel matšil imet. Viiest vä-

ravast, millega nulli vastu Brescia võideti, sooritas Rivolta õnnetitena kolm, jättes Meazzale ühe ja ps. Serantonile ühe. Mäng arenes õige tasavägiselt, kuigi Ambrosiana tehniline paremus oli ilmne. Brescia tore kuraas ei kadunud viimse hetkeni. Poolajaks oli seisuks Ambrosianal ainult väike realne edu tagajärjega 1:0.

Mängiti krõbedalt, s. o. igas aktioonis välja pannes täie jõu. Kuid ei mingi narri ja maotut nügimist. Vaid keha keha vastu, jalg jala vastu sagedasel „pooleks löömisel“.

Itaalia jalgpall istub praegu kõrgele aujärjel. Kesk-Euroopa riikide karikavõistlustel, millest võtavad osa ka Austria, Tšehhoslovakkia ja Ungari rahvusmeeskonnad, ei ole ühel väga kuulsatel kesk-eurooplastel praeguseks jäänud järele ühtki shansikest itaallaste nihutamiseks esikohalt taha poole. Uue Itaalia jalgpallimehed, kes iga klubivõistlusliki algavad käe fashistliku ülestõstmisega, mängivad mängu, milles maruline verelõõm on kokku sulatatud viimistletud tehnikaga. Eesti jalgpallihuvilistel on üldiselt põhjust vähemalt endamisi ktsida, millal saab Tallinnas näha üht head Itaalia meeskonda?

Paljutuhandeline pealtvaatajaskond tuikas võistlusele kaasa kisa ja hõigetega, mis purskasid staadioni massiivselt kivistmestikult üle ja läbi traataia ning lumevalide väljale. Kisa oli paljuhääleline ka siis, kui väljasündmustik ei olnudki erilisel keemispunktil. Vahekohtunik, mees Roo-

See olnud B. parim aasta. Suurepäralisema rekordi jooksis ta Turus, kus 5000 mtr. Pottila järgmisena näitas aega 15:07,4. Turu võistlus on B.-le senistest kõige armsamaks jäänud. Samal hooajal tasub ka kolmikmaavõistluse võla, võttes Kusocinsky ees 5000 ja 1000 mtr. — 1930 a. hooajal toob B. edukäigule pidurduse juba intervjuu algul märgitud haigus. Võistleb siiski ja veel järgmisel hooajalgi, olles siiski küllaldast võimas peale üleoleku kaasmaalaste üle võistlemiseks rahvusvaheliselt.

Praegu seisavad B. nimel Eesti rekordid järgmiselt: 1500 mtr. — 4:10,2, 2000 mtr. 5:45,8, 3000 mtr. 8:52,2, 5000 mtr. — 15:07,4 ja 10000 mtr. — 32:34,4. Peale selle on ta kaassüüdlane kolmes pikemas teatejooksus.

Kuna sel hooajal startimine enam kui kahtlane, tahab B. võtta eelolevat hooaega tervise paranedes ainult ettevalmistusena järgmisele. Olles 27 aastane, peab ta võimalikuks, et oma võimet kulmineerimisele tuleb 1933 — 34 a. hooaegadel. Selleks edu!

Milles on seisnud siis Beldsinsky saavutuste saladus? Ikka treeningus ja sealjuures kõva tahtega läbiviidud treeningus. Ei ole huvitusest pilku heita B. treeningkavale. Eestkätt peab mainima, et pole olemas muudugi ühtki ideaalset treeningkava, mis sobiks igale. Nii on ka B. oma koostanud mitmete näpunäidete ja kavade sulatisena ja silmas pidanud sealjuures isiklike kehaomadusi kui ka osalisest treeningust saadud hea- tunnet ja meeleolu. B. treeningkava juures tuleb veel nentida, et suureks kaasajaajaks B.-le on ta elukutseline amet kohvikus ja linnast jalakäimine koju Koplis. Oma reuldatide saavutamisel hindab B. suuresti ka E. Idla ja A. Klumbergi tööd, eriti esimese püsivust.

Aastaringi hommikune kümneminutiline võimlemine lahtise akna ees on tal mõõdapääsematu. 1. novembrist uueaastani teeb sihtvõimlemist, võttes läbi painduvuse ja muud jooksueriharjutused. Jaanuarist asub käikudele, tehes tavaliselt kolm kuuekilomeetrilist otsa nädalas, tarvita- des igale 22 min. Veebruaris pühendab tähelepanu muskliite tööle ja suuremale painduvusele. Pühapäeviti teeb juba pikemaid 15 klm-isse ulatuvaid käike, sompides sageli sügavas lumes, millega tublinevad tagumised relemuskliid. Samal ajal seob käike sammu pikendamise harjutusega ja muude jooksu sihtharjutega. Üldiselt pooldab B. oma treeningus rohkem käiku kui jooksu, ja

isegi üle minnes märtsis pooljooksule ei talita ta siin üldiste treeningkavade alustel.

Aprillis asub juba murdmaale, valides künklikema raja, mis oma mitmekesisusega võimaldab jooksul erilist lihaste harjutamist. Mais lähevad jalanõud raskemaks ja jooksumaastik tasasemaks kuni juunis võib juba ka rajale asuda. Kuid B. peab võimalikult paremaks rajale minoku hiljemaks jätta ja rohkem metsajookse teha. Ka rajalegi asudes ei tohi metsajooksu unustada. Harilikult teeb siis B. teisp. hommikuti minutit 10 kerget metsajooksu ja õhtuti jookseb rajal ainult kiirust. Vastupidavust on juba eelmiste kuudega omandatud. Neljapäeval teeb tugeva käigu, staadionil ajab naha soojaks 1000 mtr-iga, sprindib siis paar korda 100 mtr. korra 400 mtr. ja lõpuks 50 mtr. spurti. Juuni lõpupoole lähevad jooksud pikemaks kuni 3000 mtr., kuid samal ajal tuleb ikka 400 ja 100 mtr. sprinte ette võtta.

Kõige selle treeningu jooksul on tehtud ka hingamisharjutusi ja võetud korralikult massaasi. Ühtlasi on hoitud ületreeningust, mis võimed alla suruks. Suurt rõhku paneb metsajooksule ja ka pühapäevase võistluse eel teeb reedel kerget metsajooksu.

Lõpuks kaebab Beldsinsky, et meil mais väga vähe murdmaavõistlusi korraldatakse. Neid peaks palju olema ja finaalsiks nende oleksid alles Eesti meistrivõistlused.

Felix karikaturisti peeglis.

lano pallipublik rõõmujoovastusest stratostäri kargamas, sest Bologna kaotus tähendas Ambrosianale ootamatute võimaluste avanemist esikohale pääsemiseks.

„Divisione Nazionale A-s“, Itaalia jalgpalli-esivõistluste kõrgeimas klassis, on 18 meeskonda. Kõige suurema arvu meeskondadega liiduklass mandril, jättes siin kõrvalle 22 meeskonnaga esimese liiga Inglismaal, kus olud mitmeti teised kui pärismandril. Itaalia rahvuslikud esivõistlused edenevad väga terava ja haarava konkurentsiga, mille suhtes kodanikkonna huvi on väga üldiselt otse harukordne. Ambrosiana ja Brescia matši suhtes, näiteks, oli huvi suur, hoolimata sellest, et Ambrosiana on tabelis neljandal ja Brescia viimasel kohal. Mida suuremaarvilisem konkurents, seda suuremaarvilisem on ka võimalused üllatuste saabumiseks. Ja see, et „ei või kunagi kindel olla“ ning „kes teab?“ — see on üheks suureks magneediiks, mis tõmbab paljusid ja paljusid.

Eestigi liiduklassi esivõistlused võidaksid siisult ja huviilt ning haaraksid suuri hulki, tarvitavad ühtsaks üllatusmomente. Niisugused üllatused, nagu näiteks: möödunud hooaja A klassi esivõistlustel Estonia kaotus Narva Hokiklubile, on tarvili- kud nii ühele kui teisele poolele ja veel enam kolmandale poolele — spordipublikule.

Võistlus ilma üllatusmomentideta ei rahulda võistlejaidki.

Valter Palmi

matsh elukutselise- lisena kodumaal.

Ligi kuu jälle kodumaa pinda tal-
tanud Eesti parimaid poksijaid Val-
ter Palm, kes yankide maal elu-
kutseliseks läinud ja muuseas dol-
lareid tasku meelitanud, mis meie
vaeses rahas miljoni ligi pidi ula-
tuma, pidas 1. aprillil esimese matshi
Eestis, kui elukutseline.

Grand-Marinasse oli rahvast ko-
gunenud tungil, kuigi Palmi vastane
„kõigi kaalude Baltimaa meister“
Adolf Bluhm enesest midagi asja ei
võinud olla. Kuid Palmi nimega tehti
matsh äriks, ja äri ja poks pidid ju
elukutseliste ilmas vägevas seotuses
olema.

Matsh ise polnud suuremat, vas-
tastest igati raskem Bluhm püüdis küll
esimesel roundil ka väärilise vasta-
sena esineda, kuid iga tilkuv sekund
viis ta võimed selleni, mis
näd ka ennustatult võisid olla. Olles
kogu aeg knoekile pühendatud oli
isegi juba vaprusel Bluhmil selle
ärahoimise neljanda roundini, mil
alles Palm rea pettelöövide järele
ootamatult mehe unele sügutas, millest
Bluhm virgus alles minuteid hiljem.

Palmile võit Bluhmi üle kaalu juure
ei andnud, kuid hea oli ta siiski ja
tuntavalt edenenu võrreldes ajaga,
kui ta alles hariliku sureliku asja-
armastajana oma võite Eestis pü-
hitses.

Arsenal rühib!

Inglise liigavõistlustel juhib endi-
selt Everton, kuma karikavõistluste
finalist Arsenal on suutnud tagasi
võita teise koha. Olles matshi vähem
mänginud on võimalik aga, et Ar-
senal varsti juhtima asub. See oleks
kindlam olnud kohe, kui võistlus ta-
beli viimastel kohtadel seisva West
Hamiga pooleks viigi 1:1 andnud.

1. aprilliks oli seis järgmine:

Everton	35	22	3	10	47
Arsenal	34	13	8	8	44
Huddersfield 3	35	17	9	9	43
Sheff. Wednesday	36	19	5	12	43
Sheffield United	36	19	4	13	42
West Bromwich	37	13	6	13	42
Aston Villa	38	17	6	12	40
Newcastle	34	17	4	13	38
Portsmouth	36	13	7	14	37
Liverpool	35	15	6	14	36

Arne Borg kõneleb

Rootsi ujumistasemest ja ennustab Los-Angelesi tulemusi.

Kas rootsi ujujatel võtta osa Los-
Angelesi võistlustest või ei? — see on
ujujate ringide põlevam päevaküsi-
mus. Minu arvates ei ja veel kord
ei! Meil ei ole seal midagi teha ai-
nult üks esindaja on võimalik, ni-
melt otsehiipates naistele „Kickan“
Sjökvist Kalmarist. Olümpiamängude
toetussummad on kindlamalt paigu-
tatud, kui saata võistlemiseks tun-
tavalt suuremate võidueeldustega
sportlasi, kui seda on keegi ujujatest.

Rootsi ujumissport on kahe vii-
mase aastaga rahvusvahelisest tase-
mest kuulmatult tagasi läinud. Rõõ-
mustav on ainult, et provintsis on
kõva edasijõudmist märgata ja ta
esindajad stocholmlastega juba pa-
remuse pärast võistlevad.

Mis puudub? Kõigepealt julgus ja
üksmeel. Millal saame jälle aastakäi-
gu nagu see oli 1924.—29. a. vana-
de stabiilsete ja tormis kindlate
meestega: Nicke — Linders — Nel-
lo — Cletus — Nauman j. t. Need
olid tõelised kaaslased nii märjal kui
kuival. Noored meie ajal on närvi-
lised ja kaotavad lootuse ammu en-
ne lõpule jõudmist. Keegi ei õhuta
neid kangekästegudele. Keegi ei suuda
nende vikingverd lainetama panna.
Võtan küllalt varakult sõna uju-
misvõistluste võimalikkudest tagajär-

gedest olümpiamängudel. Ameerika ei
saavuta kindlasti nii palju kuldme-
daale, kui harilikult. „Kollane hä-
daoht“: Jaapani noor ujujatevägi on
juba näidanud hiilgavaid tulemusi.
Julgen isegi oletada, et USA ei võida
enam vabaujumises meestele. Hüpe-
võistlustel on nagu harilikult Brand-
sten ja Fred Cady välja pannud oma
esindajad, et kindlustada aurahad, mis
olemas. Ehk õnnestub fenomenaisel
egüptlasel F. Simaikal murda nende
võitudera? Helen Madison saab
kindlasti kahekordseks meistriks. Sel-
jali ujumises jääb võistlus Eleanor
Holmi ja Hollandi väikese meistri
Marie Brauni vaheliseks.

Minu olümpia hinnakiri näeks väl-
ja alljärgnevalt:

Mehed:

100 m. vabalt: 1) Barany, Ungari;
2) M. Kalili, Ameerika; 3) Szekefy,
Ungari.

400 m. vabalt: 1) Carlton, Aust-
raalia; 2) M. Kalili, Ameerika 3)
R. Ruddy Ameerika. Hädaohtlikud
outsiderid: Taris, Prantsuse ja Zo-
rilla, Argentiina.

1500 m. vabalt: 1) Makino, Jaapan;
2) Charlton, Austraalia; 3) B. Cräbbe,
Ameerika.

4×200 m. 1) Ameerika; 2) Ungari;
3) Jaapani.

100 m. selili: 1) M. Kalili, Ameerika;
2) Deutsch, Saksa; 3) Walton,
Ameerika.

200 m. rinnuli: 1) Reingoldt,
Soome; 2) W. Spenke, Kanada;
3) Schwartz, Saksa.

Hüpped: 1) Micky Reiley, Ameerika;
2) Dutsch Smith, Ameerika; 3)
3) Simaika, Egiptus.

Naised:

100 m. vabalt: 1) Barany, Ungari;
Ameerika; 2) alles teadmatu Ameerika
miss, kes mitme võrdvõimelise
ujuja keskelt selgub; 3) Cooper, Ing-
lise.

400 m. vabalt: 1) Helen Madison,
Ameerika; 2) Marie Braun, Hollandi;
3) J. Cooks, Inglise.

4×100 m.: 1) Ameerika; 2) Ing-
lise; 3) Saksa.

100 m. selili: 1) Elanor Holm,
Ameerika; 2) Marie Braun, Hollandi;
3) Bonnie Melaing, Austraalia.

200 m. rinnuli: 1) C. Dennis, Aust-
raalia; 2) Else Jacobsen, Taani; 3)
Wolstenholme, Inglise.

Kõrged hüpped: 1) Georgia Cole-
man, Ameerika; 2) Kickan Sjökvist,
Rootsi.

Hooüpe: kõik kolm kohta Ameerika-
rikale.

Arne Borg.

Spordiõpetamise psükkoloogia.

C. R. Griffithi (Illinois ülikooli) jälele H. Niiler.

XII.

Kirjutiste seeria ilmunud „Eesti Spordilehes“ 1930 ja 1931.

Kuidas hävitada võidu- indu.

Meeskond kaotab oma võiduinna
kõige kiiremini siis, kui ta on liig
kandl enesele. Ülikindlus tugib mõ-
nikord nõrga entusiasmi; liig suur
entusiasm aga takistab meestel võt-
ta oma ülesandeid tõsiselt. Mäng
võib olla kõige parem kui seda tõ-
siselt võetakse, võrreldes mänguga,
mida innustab ebaloomulik entu-
siasm.

Teine hea abinõu võiduinna hä-
vitamiseks on oietus, et esimesel
võidud on kõva treeningu tulemus
ja teised järgnevad kasutades sama
treeningu meetodi. Meie oleme aga
juba näidanud, et kestev kõva töö
ei tee seda mitte. Näiteks: meeskond
omab ühe väga hea ja aruka män-
gija, kes on ühtlasi muuskonna ju-
hiks ja hingeks. Kui nüüd see män-
gija saab viga ehk teisel põhju-
sel mängust välja langeb, on teiste
mängijate võiduinna murtud. See
fakt näitab, et sellise „tähe“ oma-

mine meeskonnas on pahe, kuigi
see mängija on ühtlasi väga hea
seltsimees. Tema füüsiline vigastus
paraliseerib vajmliselt terve mees-
konna. Vastukaaluks sellele pahele
on tarvis teha iga meeskonnaliiget
ennastusaldavaks, et ta suudaks väl-
ja panna alati enese parima, isegi
siis, kui temal kui esimeseklassi
mängijal tuleb mängida varumeeste
hulgas.

Mõned meeskonnad püüavad hä-
vitada vastase võiduinna sellega, et
katsuvad vastase „tähte“ mängust
kõrvaldada. Mõnele meeskonnale
isegi soovitatakse seda, kui kasu-
likku strateegilist võtet. Kuid õpe-
taja, kes soovib selliseid võtteid,
ei seisa oma kutse kõrgusel. Pa-
rem on võistelda fairilt ja kaotada,
kui võistelda väiklaselt ja võita.

Veel üks tee võiduinna murt-
miseks on — treeningu sega-
mine. Meie omistame kergesti iga-
suguseid harjumusi, nagu päevast
magamist, liigsöömist, laiskust har-

jutamise vastu jne. Need on peaaegu
alati kindlad põhjused, mis rikuvad
hea koordineerimise, ja vajmlise
valmisoleku, mille võiduinna alguses
lõli.

Opetaja peab teadma, et noortel
inimestel on omane otsida iga-
suguseid põhjuseid muretsemiseks. Tä-
hine ootamatu karm, sõna õpetaja
poolt, mured rahaasjus või roman-
tikas, haigus, pahandus, kodu, —
need ja veel paljud teised sündmu-
sed põhjustavad ebakindlust, une-
tust ja teisi raskusi. Mured mürgi-
tavad vaimlist olukorda, vajmline
süngeolek jälle hävitab usalduse.

Apaatia.

Seda sõna tarvitatakse spordis
selle indiviuaalvõistleja kui ka
meeskonna juures, kes on kaotanud
kõik võidulootused. Kui meeskond
langeb sellisesse tuima ükskõikes-
se seisukorda, siis, võib olla on
see õpetaja viga, kes lubas mees-
tele võitu ehk sundis neid ülipingu-
tusele, millele aga võit ei järgne-

mud. Nii kaotavad mehed edaspidi
igasuguse huvi mängu vastu.

Kõige parem vastuabinõu apaatia-
le on kahe- ehk kolmepäevane
meeste eemalhoidmine spordi-
ehk mänguväljadest. Hästi väljapuha-
nud mehed ei muutu kunagi ükskõik-
siks sportliste võistluste vastu.

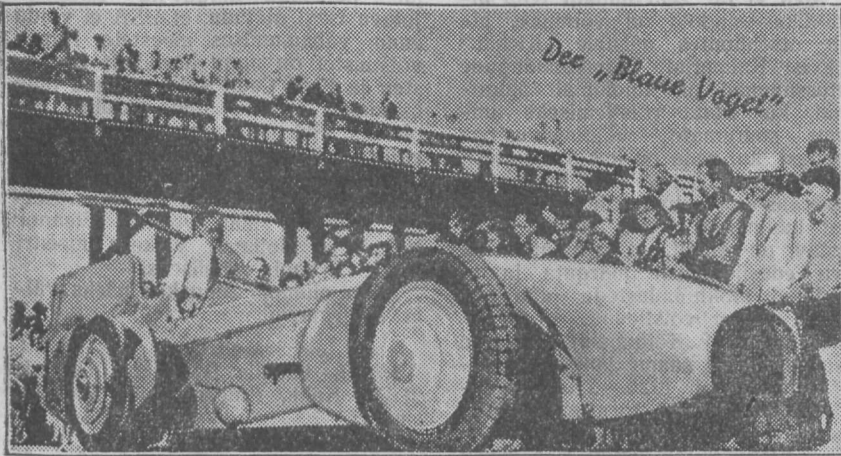
Kul meeskonna tuimuse põhjuseks
on õpetaja isik, kui liialt ärrituv
ja asjatundmatu, ehk kui temal pole
korda läinud luua lähemat kontakti
meeskonnaga, siis tuleb tal enesel
kulutada aega oma vigade otsimi-
sega, et neid õigel ajal kõrval-
dada.

Kuidas töötada algajatega.

Üksiku harjutusperioodi ehk kogu
hooaja tegevuskava koostamine peab
erinema selle järele, missugused
mehed moodustavad meeskonna. AL-
gajatega ei tohi käituda samaselt kui
veteranidega. Mõlemal juhul peab
harjutuste laad ja arv erinema vas-
tavalts mängijate vanusele ja võit-
metele.

Suurima kiiruse jahil!

„Pea lööma kiiruserekordi, sest teisiti ma ei või!“
ütleb kiiruse kuningas Malcolm Campbell.

„SININE LIND“ — sõiduk, millel Campbell kavatses oma ilmarekordi parandada.

Kaks inimolevust on juba pikemat aega kiiruse jahil, et saavutada autol ilma suurima kiiruse ja omandada vastava ilmarekordi. — Üks neist kahest, praeguse rekordi omanik Malcolm Campbell astus hiljuti maale Daytona Beachis Florida, et katsetada siin ühel miilil saavutada 400 km. kiiruse tunnis. Tema vastane aga Norma Smith, keda hüütakse lihtsalt „Wizards“ ehk „Tormiks“, lõpetas Uue-Meremaa rannas Auklandis proovisõidu vägeval Napieri 12-tsilindrilise Schneideri tüüpi mootoriga. Sellel Briti valitsuse poolt antud jõuvankril lõi ta 10 miili ilmarekordi.

Kuid mõlemad rannad on väga lahkuminevad. Näiteks Daytona, kus Campbell ligines 400 kilomeetritele tunnis, omab ühe sirge tee pikkusega 14 klm., kuid teine tee on veel pikem, kuni 28 klm. Ja arusaadavalt hõlbustab pikk sirge tee suurimat kiirust, sest pööratel võib käigu tasandamisega juba mitu kilomeetrit kaotada.

„Bu-Bu“

Bu-Bu? Philadelphias tunneb teda iga laps. Kui Max Hoff kõnnib tänaval ümbritsetuna eradekteiividest, tervitab teda igamees: „Hallo! Bu-Bu! Mis on uuemat, Bu-Bu?“ Ning väikse kasvuga mees peab alalõpmata kübarat kergitama ja tervitusi vastu võtma.

Allpool selle mehe elulugu. Max Hoff 15. aastana oli ajalehemüüja-poiss. Kahekümne aastana esines ta esmakordselt mängupõrgu laua taga krupjena. 15 aasta eest sai ta Marylandi ja Pennsylvania osariikide alkoholisalakaubitsete juhiks. Kuid selle kõrval jätkas ta tegutsemist poksimanagerina. On Ameerika miljonäre, kellel on võiduajamis-hobuseid, kellel ülal pidada on rugby-meeskonnad. Max Hoffil selle vastu on pansion poksijate jaoks ning poksimine on temale annud hüüdnime Bu-Bu.

See sündis järgmiselt: Kord üks tema hoolealustest näitas esmakordselt oma võimeid nööriingis. See polnud hea esinemine

Kuid mis sunnib Campbelli, kelle käes praegu suurima kiiruse rekord, veelkord oma õnne katsuma? Kindlasti prestiishi alalhoidmine. Sama tahe oli ka sir Henry Seegrave'l, kuid see viis ta surma. Kuid mis tabab teisi?

Campbell ei karda aga surma ja vastab külmavereliselt: „Olles lõõnud kiiruserekordi, ma tunnen, et olen midagi kasu toonud oma maale. Kõik lihtsalt seepärast, et teisiti ma ei või! Ma pean katsuma midagi paremat kui naaber, mis ta ka ei teeks“. Juba lapsena olid Campbellil oma lemmikud. Esimene neist navigator Dreke, siis Kolumbus jne.

Oma masina ehitusest kõneleb kapten Campbell, et 1924. a. andnud ta mootor 456 HP, hiljem 650 HP ja lõpuks 1500 HP. „Võitja on igatahes see, kes omab väiksema masina, kuid suure jõulise mootori. Meie praegused autod on lihtsalt väikesed kiired vankrid! — Karta surma 400 km. kiirusel on samariskantne, kui Aafrikas kulda otsida!“ — lõpetab kiirusekuningas Campbell.

ning publik karjus: „Bu! Bu!“ Ameerikas tähendab see umbes sama, mis meil vilistamine, mis on vastupidine kiitusavaldustele. Kuid Hoff polnud ühel arvamusel publikuga. Vihasena ronis ta nööriingi ja karjus publikule: „Teile enestele Bu-Bu, Bu-Bu!“ Sellest päevast saigi ta oma hüüdnime.

Peab leppima sellega, et Bu-Bu, „pansionist“ tänapäevani suurusi esile kerkinud ei ole. Kuid Bu-Bu mängis oma hiilgepartii päeval, mil Tunney võitis Dempsey. Tunney vajab hädasti raha. Selle laenamiseks pöördus ta Max Hoffi poole. Bu-Bu laenas küll raha, kuid vastutasuks nõudis ühe viiendaiku Tunney sissetulekust võistlusel Dempseyga. See oli julgustükk, kuna tol ajal keegi ei uskunud Tunney võitu ja tema peale kihla ei vedanud. Dempsey oli üldine favoriit. Kas oli Bu-Bu eelaimdus või oli ta tõesti selgelt-nägija asjatundja, seda on raske öelda, kuid võistlusõhtul vedas ta Tunney peale 100.000 dollari peale kihla. Kahe tunni pärast pani ta tasku 300.000 dollarit, kuna Tunney käest sai 20.000 asemel 200.000 dollarit lepingu põhjal!

Võru kiri

Võru spordielu uusimaks sensatsiooniks osutus naiste asumine veeremängu harrastamisele. Asja organiseerijaks oli Võru Noorte Naiste Kristlik Ühing. Silmapaistvam heitja on prl. J. Raudsep, Võru mitmekülgsem naisportlane, näidates korduvalt häid seeriaid.

Eesti ja Saksa veeremängu klubid pidasid oma hooaja esimese võistluse, mille eestlased võitsid puhtalt, näidates ühtlasi üle keskmise taseme saavutusi silmades. Neli esimest kohta läksid eestlastele, kuna parim sakslane kolonel Dr. Krause alles viiendana platseerus 433 silmaga. Parim eestlane ja esikoha omaja Felix Markvardt 583 silma, 32 kuuliga. Võru veeremängijad astuvad ligemal ajal Eesti Veeremängu Liitu.

Poksi suurparaad toimus möödunud pühapäeval, andes erakordselt häid matshe. Kergekeskkaal ei pakkunud tehnilisel küpsel poksil, kuid meeste fighteri hing oli hea. — Esimesel roundil on Dangel ilmselt parem Käpast, kuid viimase tulius teisel ringil hävitab Dangeli saavutatud edu ja roundi lõpuks on viik. Kolmandal ringil paremini treenitud Dangel nopib tabavate sirgetega ja haakidega küllaldaselt määral punkte, et võita.

Sulgkaallane Loos sundis oma vastase Fritsenvankeni teisel roundil alistuma. Hoorikkam matsh toimus poolraskekaalus Preutseli ja Käisi vahel. Mõlemad omavad head lööki, jõudu, kuid vähest tehnilist oskust. Esimesel roundil tuiskasid mõlemad, kuid teisel roundil vähem vastupidavam Käis oli sunnitud alistuma.

Maadlus on Võru tõusuala. Rida lubavaid mehi on tekkinud aastase hoolsa harjutamise järele. Kärbeskaalus võidab Allas Liloveri hamerlokiga 5 min. maadluse järele. Sulgkaallane Saev heidab Urbaniku eestvägega, viimane teeb silla, kuid Saev jõuab veel ennem silla sisse suruda. Aeg 2:10. Kindseraud - Kais on kaks tiisedat poissi ja hea maadlusosku-

sega kerge-keskkaalust. Kindseraue aktiivsus on suurem ja 9 minutil õnnestub tal Kaisi õlgadele suruda, kuigi viimane ise selle juures tähelepanematuses süüdi oli. Keskkaal Vauriku ja Lepa esitatuna tundus nõrgana, eriti Lepp, kes end Varikust 5:00,0 min. järele nelsonist õlgadele laseb keerata.

Kolmandal kevadpühapäeval peeti Antslas Võru-Antsla vahelisi võistlusi poksil ja maadluses. Poksis esitas kumbki pool kaks ja maadluses kolm meest. Poksis saavutas Antsla mõlemad võidupunktid, kusjuures Tsetser juba 1. roundil võrulase Preutseli „ööbikuid“ kuulama suigutas. Tsetser on erakorselt suure tahtejõu ja innuga poksija. Maadluses domineeris Võru täielikult. Võrulane Kindseraud võidab Petlesoni 2 min. maadluse järele. Ülaltuse toob võrukese Kobakese võit Antsla favoriidi Kaasi üle 4 min. 30 sek. kusjuures Kaasi võidus isegi Kobakene ise ei kahelnud. Poolraskekaallased, võrulane Rätsep ja antslalane Savi pakuvad nauditavat maadlust, mida varem pole siin nähtud. Saalitäis rahvast karjub Savi-le kaasa, kuid mehe jõud ei ulatu suurepärase tehnikamehe Rätsepa võitmiseks. Viimane paneb ise end korra kardetavalt silda, kuid Savi ei suuda selle vastu midagi, kuid rahvas pööraselt talle kisab. Rätsep heidab sellevastu 9 minutil Savi üle öla parteri ja sealt õlgadele. Võru võitis Antsla vahekorraga 3:2. Võru spordiselts „Ilmarine“ on maadlusspordi edendamiseks Võrumaal palju tänuväärseid tööd teinud.

„E. Spordilehe“

järgmine number ilmub
19 aprillil s. a.

Kinnisvaraomanikud ja ärimehed!

„Tõe Hää!“

kaitseb igal ajal teie huvisid.

„Tõe Hää!“ toob objektiivseid ja ülevaatlikke kirjeldusi majanduselust.

„Tõe Hää!“ annab erapooletu ja ülevaatliku pildi poliitilisest elust.

„Tõe Hääles“ ilmuvad huvitavad populaarteaduslikud kirjutised.

„Tõe Hääles“ kuulutamine annab kõige paremaid tagajärgi, sest tema taga seisavad ostujõulised ringkonnad.

„Tõe Hää!“ on odav ajaleht, makstes 12 kuu peale 250 snt., 6 kuu peale 130 snt., 3 kuu peale 70 snt. ja 1 kuu peale 25 snt.

„Tõe Hääle“ tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused.